

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2015-1-78 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 15-45/745-269
Karar Tarihi : 24.12.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ
Kenan TÜRK

B. RAPORTÖRLER : Hilmi BOLATOĞLU, Yavuz KÜÇÜKTAŞCI

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Aramco Overseas Company BV
- Lanxess AG
Temsilcileri: Av. Emre ÖNAL
Gedik Eraksoy Avukatlık Bürosu, River Plaza Kat:17 Büyükdere
Caddesi Bahar Sokak No:13 34394 Levent, İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: Lanxess AG ile Aramco Overseas Company BV arasında bir ortak girişim kurulması işlemine izin verilmesi talebi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına en son 30.11.2015 tarihinde giren yazıyla tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 11.12.2015 tarih ve 2015-1-78/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Bildirime konu işlem; Lanxess AG (LANXESS) ve Aramco Overseas Company BV (AOC) arasında bir ortak girişim kurulması işlemidir. AOC, Saudi Arabian Oil Company'ye (SAUDİ ARAMCO) ait Bolanter Corporation N.V. şirketinin %100'üne sahip olduğu şirkettir. Kurulması planlanan ortak girişim için LANXESS sentetik kauçuk üretim birimini, AOC ise nakdi sermaye sağlayacak olup, taraflar % 50'şer hisseye sahip olacaklardır.
- (5) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrasına göre; *"bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişim oluşturulması"* birleşme veya devralma sayılan hallerden kabul edilmektedir. Bu tanım çerçevesinde bir ortak girişimin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında birleşme ve devralma sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkması gerekmektedir.
- (6) Bir ortak girişimde ortak kontrolden söz edilebilmesi için iki veya daha çok sayıda teşebbüs ya da gerçek kişinin başka bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağına sahip olması gerekmektedir. İlgili başvuruda, LANXESS ve AOC'nin İcra Kurulu'na ve Hissedarlar Komitesi'ne eşit sayıda üye atayabilecekleri, İcra Kurulu'nun ve Hissedarlar Komitesi'nin oy çokluğu ile karar alabileceği, ayrıca her iki organın karar yeter sayısının sağlanması için LANXESS ve AOC'den en az birer üyenin olması gerektiği, ortak girişimin kıdemli üst yönetimin dört icrai yöneticiden oluşacağı ve bu icrai yöneticilerin atanmasında LANXESS'in iki üye, AOC'nin iki üye seçme hakkının olacağı

15-45/745-269

belirtilmiştir. Bu çerçevede, kurulması planlanan ortak girişim, LANXESS ve AOC'nin ortak kontrolü altında faaliyet gösterecektir.

- (7) Ortak girişimin bağımsız iktisadi varlık olarak faaliyetlerini sürdürebilmesi için, bir yönetime, personele, mali, taşınır ve taşınmaz malvarlıklarını da içeren yeterli kaynağa sahip olması gereklidir. Söz konusu ortak girişim işleminde LANXESS, ortak girişim şirketinin faaliyetlerini bağımsız bir şekilde sürdürebilmesi amacıyla, mevcut sentetik kauçuk biriminin yönetim, personel, finansman unsurlarını ve mal varlığını ortak girişime devredecek olup, ortak girişim şirketi kendi finansal ve icrai kararlarından sorumlu olacaktır. Bununla birlikte, dosya mevcudu bilgilerden, ortak girişim şirketinin, sentetik kauçuk üretimi, satışı ve pazarlaması işlerini doğrudan bağımsız bir şekilde gerçekleştirmesinin, üretim safhasında gerekli olan girdileri öncelikli olarak AOC'den sağlamasının planlandığı ancak bunun münhasır şekilde olmadığı; ayrıca yapılan üretimin büyük bir bölümünün üçüncü kişilere satılacağı anlaşılmaktadır. Ortaklık sözleşmesinde, kurulması planlanan ortak girişim şirketinin LANXESS veya AOC'den her hangi biri tarafından 31 Aralık 2044 tarihine kadar feshedilmeyeceği belirtildiğinden, ortak girişimin kalıcı bir biçimde faaliyetlerini sürdüreceği değerlendirilmektedir.
- (8) Bu açıklamalar çerçevesinde, bildirim konusu işlemlerle kurulacak ortak girişimin, bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getireceği, bir başka ifadeyle tam işlevsel bir ortak girişim niteliğinde olduğu, bu nedenle işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemi niteliğinde olduğu kanaatine varılmıştır. Ayrıca, işlem taraflarının 2014 yılı cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde öngörülen ciro eşiklerini aşması nedeniyle dosya konusu işlem Rekabet Kurulunun iznine tabidir.

G.1.Taraflar

G.1.1. LANXESS

- (9) LANXESS, Frankfurt borsasına kayıtlı, ana faaliyeti plastiklerin, özel kimyasal maddelerin, ara ürünlerinin ve sentetik kauçuğun geliştirilmesi, imalatı ve satımı olan bir şirkettir. LANXESS'in faaliyetleri, Performans Polimerleri, Geliştirilmiş Ara Ürünler, Performans Kimyasalları olmak üzere üç ana birimden oluşmaktadır. Performans Polimerleri faaliyeti, lastik, özel kauçuklar, yüksek performans elastomerleri ve yüksek performans maddeleri olmak üzere üç iş biriminden oluşmaktadır. Söz konusu ortak girişim başvurusu kapsamında "lastik-özel kauçuklar ve yüksek performans elastomerleri" kurulması planlanan ortak girişimin kauçuk işi bünyesinde yer almaktadır.

G.1.2. SAUDİ ARAMCO

- (10) SAUDİ ARAMCO, Suudi Arabistan Krallığı tarafından tamamına sahip olunan, kanuni merkezi Dhahran, Suudi Arabistan'da bulunan petrol ve kimya şirkettir. SAUDİ ARAMCO'nun faaliyetleri üst pazarda; hidrokarbonların aranması ve geliştirilmesi, ham petrolün aranması, üretilmesi ve pazarlanması, doğal gazın üretimi ve satışı, alt pazarda ise sahip olduğu ortak girişimleri vasıtasıyla jet yakıtı, motorin, yağlama baz yağı ve çevrim yağı gibi bir takım akaryakıt ve petrokimya ürünlerini üretmek amacıyla ham petrol ve doğal gazın üretimi ve işlenmesi, tüm yakıt türlerinin rafineri çıkış satışı ve perakende satışı ile pksilen, benzen, propilen, nafta ve bitüm/zift gibi petrokimyasalların üretilmesinden oluşmaktadır.

G.2. İlgili Pazar

- (11) Bildirim formunda kurulması planlanan ortak girişimin amacının, sentetik kauçuk üretimi için ham madde teminini kolaylaştırmak ve düşük maliyetle çalışmak üzere orta vadede dikey entegrasyon sağlamak olduğu belirtilmiştir. Buna yönelik olarak LANXESS'in, ana

15-45/745-269

faaliyet birimlerinden ‐lastik ve özel kauçuklar‐ birimi ile ‐yüksek performans elastomerleri‐ birimleri ortak girişime devredilecektir.

- (12) Ortak girişimin diğer tarafı olan AOC'nin ana faaliyetleri ise ham petrolün aranması, üretimi ve satışından oluşmaktadır. Özellikle sentetik kauçuk üretimi için petrol üretimi sonucunda ortaya çıkan yan petrokimyasal ürünler kritik bir öneme sahiptir. Bildirim formunda, söz konusu sentetik kauçuk üretimi için petrokimyasal girdileri üretme potansiyeline sahip olmasına rağmen, AOC'nin bu konuda herhangi bir faaliyetinin mevcut olmadığı belirtilmiştir.
- (13) Dolayısıyla kurulması planlanan ortak girişimin faaliyet konusu ile LANXESS ve AOC'nin faaliyet alanları göz önüne alındığında, ilgili ürün pazarının ‐sentetik kauçuk üretimi ve satışı‐ olarak ele alınması mümkündür. Ancak, İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafı dikkate alınarak, alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler ortaya çıkmaması nedeniyle kesin bir ilgili ürün pazarı tanımı yapılmamıştır.
- (14) Bildirim konusu ortak girişim işleminin kapsamının ülke genelini etkilemesi ve ilgili ürünler bakımından komşu bölgelerden hissedilir derecede farklı özellikler gösteren bölgeler bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar ‐Türkiye‐ olarak ele alınabilecek olup, alternatif dar bölge tanımları çerçevesinde artan bir rekabetçi sorun bulunmadığı kanısına varıldığından kesin bir coğrafi pazar tanımı yapılmamıştır.

G.3. Değerlendirme

- (15) Kauçuk, doğal ve sentetik (yapay) olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Doğal kauçuk, bazı tropikal bitkilerin öz suyundan üretilmektedir. Sentetik kauçuk, çoğu ülkede petrol rafinerilerinin çevresinde konuşlanmış bulunan fabrikalarda üretilmektedir. Türk Plastik Sanayicileri Araştırma, Geliştirme ve Eğitim Vakfı'nın dünya ve Türkiye 2010 Yılı Sektör Raporu'na göre dünya piyasasında üretilen kauçuğun %40-50 arası doğal kauçuktan, %50-60 arası sentetik kauçuktan oluşmaktadır. Türkiye'nin dünyadaki ihracat pazar payı %1,2; ithalat pazar payı %1,6'dır. Türkiye, kauçuk hammadde üretimi bakımından neredeyse tamamen ithalata bağlı olmakla birlikte küçük bir bölümü Petkim Petrokimya Holding A.Ş. ve Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'den sağlanmaktadır.
- (16) Dosya mevcudu bilgilere göre, ortak girişim taraflarından LANXESS'in sentetik kauçuk üretim, satış ve pazarlama faaliyeti olmakla birlikte, AOC'nin buna yönelik herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Ancak, AOC'nin ana faaliyet konusunun ham petrolün aranması, üretilmesi, satışı ve pazarlanması olması ve sentetik kauçuk üretiminin hammaddelerinin petrol üretimi tesislerinden sağlanması, kurulması planlanan ortak girişimin faaliyet göstereceği pazar bakımından potansiyel bir tedarikçi konumunda olduğunu ve aynı zamanda dikey bir etkilenen pazarın bulunduğunu göstermektedir.
- (17) LANXESS'in Türkiye'de herhangi bir üretimi bulunmamakta, faaliyetlerini ithalat yoluyla gerçekleştirmektedir. Aşağıdaki tabloda, potansiyel olarak etkilenen pazar kapsamında olduğu öngörülebilecek ürünler bakımından LANXESS'in ve başlıca rakiplerinin Türkiye pazar paylarına 2014 yılı itibarıyla yer verilmektedir:

Tablo 1: LANXESS'in ve Başlıca Rakiplerinin İlgili Ürünler Bazında Pazar Payları (2014)

No	İlgili Ürün	Teşebbüs Adı	Pazar Payı (%)
1	Butil Kauçuğu	LANXESS	(.....)
		EMC	(.....)
		NkNk	(.....)
2	Çözelti İçinde Butadiyen Kauçuğu	LANXESS	(.....)
		KKPC	(.....)
		Goodyear	(.....)
		NkNk	(.....)
		Styron	(.....)
		Sibur	(.....)
		LG Chem.	(.....)
		UBE	(.....)
		Asahi Kasei	(.....)
3	Emülsiyon İçinde Butadiyen Kauçuğu	LANXESS	(.....)
		KKPC	(.....)
		Synthos	(.....)
		LG Chem.	(.....)
		Sibur	(.....)
		Versalis	(.....)
		Omnova	(.....)
		Zeon	(.....)
4	Kloropiren Kauçuğu	LANXESS	(.....)
		Denka	(.....)
		Dupont	(.....)
		Tosoh	(.....)
5	EP(D)M	LANXESS	(.....)
		KKPC	(.....)
		Dow	(.....)
		Lion	(.....)
		EMC	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu

- (18) Yukarıda yer verilen tablodan, LANXESS'in mevcut durumda bazı kauçuk çeşitlerinde kayda değer pazar paylarına sahip olduğu görülmekle birlikte, AOC'nin sentetik kauçuk pazarına yönelik halihazırda bir faaliyetinin olmaması dikkate alındığında, kurulması planlanan ortak girişim nedeniyle pazarda yatay bir yoğunlaşma artışının söz konusu olmayacağı değerlendirilmektedir.
- (19) Ürün bazında bakıldığında, LANXESS'in emülsiyon içinde butadiyen kauçuğu ve çözelti içinde butadiyen kauçuğu ürünlerinde inceleme bakımından kayda değer bir pazar payına sahip olmadığı görülmektedir. LANXESS, kloropiren kauçuğu, butil kauçuğu ve EP(D)M ürünlerinde ciddi bir pazar payına sahip ise de, söz konusu ürünler bakımından sadece ithalatçı olan LANXESS'in Türkiye'de herhangi bir üretim faaliyeti bulunmamaktadır ve piyasada söz konusu ürünlerle ilgili herhangi bir ithalat kısıtı söz konusu değildir.
- (20) Diğer yandan, işlem sonrasında ortak girişimin sentetik kauçuk üretimi için gerekli hammaddeyi orta vadede AOC'den tedarik etme planı bulunduğundan, AOC üst pazara yeni bir oyuncu olarak girecektir. Dosya mevcudu bilgilerden, sentetik kauçuk piyasasında birçok kauçuk üreticisinin hammadde tedariki konusunda bildirim konusu

15-45/745-269

ortak girişime benzer dikey bütünleşmeler içinde olduğu ve üst pazarda çok sayıda alternatif hammadde sağlayıcısı bulunduğu anlaşılmaktadır.

- (21) Bu çerçevede, başvuru konusu ortak girişim işlemi sonucunda ilgili pazarlarda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir hakim durumun yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesine yönelik olarak rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (22) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.